

SA KINERA KOARI NA KINERAKERA Sa Vinabakala

Sa Kinaera koari na Kinaerakera si na vivinei sapu ta kerae meke kera vari olaolana nia rini. Ta vivinei la si asa koari karua tie pa dia totošo varihaba. Sari tie varihaba hire si tava tonotodi ba lopu vari gilnadi. Ke hiva la sa kinaera meke tokani pude lopu vari kurekurei, pude vari hivae meke vari tatarue podalae koasa vinarihaba. Ke na hahanana babaere si kera vari olaolana nia rini, gua ke ta tozi la koari karua sari tinidia.

Ta kera pilipule tugo sa vina balau sapu pude lopu bebeno sari vineki na koreo pude vari koa turani ba pude aqa va nono nia sa totošo, sa totošo varihaba.

Sari puku tie kera si sa koreo, sa vineki, sari barikaleqe pa Zerusalemā, sari tasina koreo sa vineki, meke sa tie kopu vasileana. Arini pu lopu somana kera ba ta poza koasa vivinei si sa tinana meke sa tamana sa vineki, ari vineki vaqura pa Zerusalemā meke sa banara pa vasileana. Kaiqa tie balabala ia sapu ta kerae si hie pa totošo varihaba se Solomone.

Sari na kinaera gugua hire si hoke ta kerae pa totošo varihaba meke na dia hahanana ari na butubutu pa Izireli si hie, gua tugo sari soku butubutu pa vari likohaena sa.

Sari Nati Pinaqapaqahana sa Buka

Kinaera kekenu. Hinia 1:1-23

Kinaera vina rua. Hinia 2:8 kamo hinia 3:5

Kinaera vina neta. Hinia 3:6 kamo hinia 5:1

Kinera vina made. Hinia 5:2 kamo hinia 6:3
Kinera vina lima. Hinia 6:4 kamo hinia 8:4
Kinera vina onomo. Hinia 8:5-14

Sa Kinera Kekenu

¹ Sa Kinera te Solomone sapu leleana hola koari na kinerakera.*

Sa Vineki

² Mani aho au sa si arau, sari beruna madi aho au,
ura sa mua tataru si lomoso hola nia sa vaeni.

³ Sa humaņa lea sapu dalo nia goi si lomoso;
sa pozamu si guana lumu humaņa lea sapu ta zoropaena.

Garo gua ke roro igo rina vineki vaqura si agoi!

⁴ Mae mamu turana taloa nau; aria mada tuturei!
Mani turana nuquru nau sa banara koari nana lose.

Sari Barikaleqe pa Zerusalem

Qetu hola nigo gami si goi.

Meke qetu nia gami sa mua tataru hola nia sa vaeni.

Sa Vineki

Zona gua ke roro igo rina barikaleqe si agoi!

⁵ Gamu na vineki pa Zerusalem,
muho si rau, ba na leleaqu,
sapu muho gua rina ipi mumuhodi tadi na tie pa Kedara,
ba leleana gua rina poko pu sigoto pa Zelepade te Solomone.

⁶ Mu lopu dono toto au sina muho si rau,
ura na rimata au ke muho.

---

* 1:1 1 Ban 4:32

Bugoro nau ri kasa tasiq̄u koreo,
meke va tavetave au rini pa inuma vaeni,
ke sa qua inuma vaeni si lopu boka va tana
valeania rau.

- 7 Tozi nau, agoi pu roro igo rau, pae korapa
turana lani goi sari mua sipi?
Pavei kote va aqori goi sari mua sipi koasa
rimata korapa rane hie?
Na vegua ke kote va paere ia tu rau sa
isumataqu
koari na mua baere meke sari dia sipi?

Sa Koreo

- 8 Agoi pu tolavaemu hola koari na barikaleqe, be
lopu gilania goi sa vasina,
si mamu luli sari na pou nenedi rina sipi,
mamu va hena ni duduli sari mua qoti
pa kali ipi tadi na sepati.

- 9 Qua babaere, guana hose mamaqota koari na
hose kokoreo tadi na totopili varipera te
Pero, guni nigo rau.

- 10 Sari paparamu si doño lea, sapu tava saridi
koa rina vikulu,
gua tugo sa ruamu koa rina pakupaku patu
nedala.

- 11 Kote tavete ponigo vikulu qolo gami,
meke na pakupaku sapu siliva.

Sa Vineki

- 12 Sipu korapa eko pa nana teqe sa banara,
si kamo la sa tivusuna sa qua lumu humaña
lea.

- 13 Sa qua babaere si guana kuru hite, siñi ia na
lumu humaña lea,
sapu eko pa vari korapadi rina susuqu.

14 Guana vinarigara havoro humaņa lea si asa
koa rau,
sapu havoro pa korapa inuma vaeni pa
Eqedi.

Sa Koreo

15 Kei! Nake tolava hola si agoi, qua babaere!
Na leleamu hola tugo!
Sari matamu si gua rina kukuva.

Sa Vineki

16 Doņo lea hola si agoi na qua babaere!
Va qetu hola au goi!
Meke sa duduli mo sa nada teqe.

17 Sari na labete pa nada vetu si na huda sida,
meke sari koqana si na huda paeni.

2

Sa Vineki

1 Arau si na havoro pinomona pa pezara pa
Saroni,
na havoro lili koari na lolomo.

Sa Koreo

2 Guana havoro lili pa korapa hiqohiqo rakihi
sa qua babaere pa korapa puku vineki.

Sa Vineki

3 Guana huda apolo pa vari korapa hudahuda pa
hiqohiqo
sa qua babaere pa vari korapadi rina koreo
vaqura.

Leana hola koa rau si pude habotu aqoro pa
maqomaqona sa,
meke liņiliņia sa lomosona sa vuana sa.

4 Turaņa lani au sa koasa nana vetu lavata tana
inevaņa varihaba,
meke va tokoro nau pitipiti sa pa nana
tataru.

- 5 Mu va *niñira* au koari na vua qurepi tava popadi,
mu va masiqara au koari na vua apolo,
ura na ele malohoro nia rau sa qua tataru koa goi.
- 6 Sa kali lima gedena si pa kauru batuqu,
meke sa lima mataona si *naza* nau sa.
- 7 Gamu na tudia vineki ri pa Zerusalema, tepa gamu rau:
Mi zama tokotokoro pa pozadi rina kurukuru made nene, na qazele meke na dia pa soloso,*
pude lopu okoro nia sa puta turana koreo osolae kamo atu sa mia totošo varihaba.

Sa Kinera Vina Rua

Sa Vineki

- 8 Va avoso! Sa mamalainina sa qua babaere!
Doño la! Isa, mae sana!
Horu kasopo ni sa sari na toa,
haqala karovi sa sari na toqere.
- 9 Qua babaere si haqala tuturei guana kurukuru qazele,
meke doño lea gua rina kurukuru dia koko-reo vaquradi.
Dotu! Turu nana sana pa mudina sa goba,
doño nuquru mae nana pa vuida,
hopiki nuquru nana pa lose.

---

* **2:7** Sa mamalainina sa zinama Hiburu, “Mi zama tokotokoro pa pozana sa qazele,” si tata kekeñošo sa mamalaini, “Mi zama tokotokoro pa pozana Zihova Tadi na Qeto Minate.” Meke sa zinama, “mi zama tokotokoro pa pozadi rina kurukuru dia” si mamalaini kekeñošo, “Mi zama tokotokoro pa pozana Tamasa pu tagoi sari doduru *niñirañira*,” gua.

10 Sa qua babaere si zama mae koa rau,

Sa Koreo

“Tekulu, agoi na qua babaere,
qua vineki leleamu, mae luli au.

11 Do! Sa totošo ibu si ele hola;
sari ruku ba ele noso.

12 Ele pelara sari havoro pa pepeso;
na totošo kerakera si ele kamo,
na vinari titioki tadi na kukuva
si avoso lea koari na hudahuda.

13 Sari huda piqi^d si ele va sagana kenu vuadi;
meke sa humaņa lea tanisa havoro vaeni si
ele kamo.

Tekulu mae, qua babaere;
qua vineki leleamu, mae luli au!”

14 Sa qua kukuva si pa korapa qoqoro patupatu,
koari na tometomeana pa kali toqere.

Va dogoro nau sa isumatamu,
maqu avosia sa mamalaiņimu.

Ura sa mamalaiņimu si lomošo,
meke tolavaena sa isumatamu.

15 Tuqe vagi sari na pokese hitekedi,
pu mae novali sari na inuma vaeni,
sari nada inuma vaeni pu korapa va vura
havoro.

Sa Vineki

16 Sa qua babaere si taqarau meke arau si tanisa;
asa eke mo si henahena koari na havoro lili*

17 osolae kamo sa rane,
meke murimuri taloa sa huporo.

Mu taliri, qua babaere,

---

* **2:16** Sari na zinama henahena koari na havoro lili, si lopu bakala, kaiqa tie si balabala ia sapu zama nia sa sapu sa koreo si eko pa vari korapadi ri karua susuna.

mu haqala guana kurukuru made nene
qazele,
babe na kurukuru ta pozae dia vaqurana
koari na batu toqere patupatu.

3

Sa Vineki

- ¹ Pa qua teqe pana boni vari luli,
si dono hata ia rau si asa sapu tataru nia sa
buloqu;
dono hata ia rau, ba lopu boka dogoria rau.
- ² Maqu vura pude qu ene ia sa vasileana lavata,
koari na sirana na pavasa;
maqu dono hata ia si asa sapu tataru nia sa
buloqu.
Ke la hata ia rau, ba lopu boka dogoria rau.
- ³ Sari tie kopu pana boni si dogoro au
sipu korapa ene pa dia tinavete.
Ke nanasi rau, “Vea, dogoria gamu si asa sapu
tataru nia sa buloqu?”
- ⁴ Hola ni tugo rau sari kasa
si dogoria mo rau si asa sapu tataru nia sa
buloqu.
Tuqe vagia mo rau meke koroqu vata luara pule
ia
osolae turana kamo la nia rau koasa vetu
tanisa tinaqu,
koasa teqe sapu ta gavoro si rau koasa
tinaqu.
- ⁵ Gamu na tudia vineki ri pa Zerusalema, tepa
gamu rau:

Mi zama tokotokoro pa pozadi rina kuru-
ruru made nene na qazele meke na dia
pa soloso.

Mi lopu okoro nia sa puta turana koreo
osolae kamo atu sa mia toroso varihaba.

Sa Kinera Vina Neta

Sa Vineki

⁶ Esei si korapa mae gua pa soloso qega sana,
sa kavuruna si vura sage meke dono guana
tunaha nika,
lumu humana lea si asa koari na oto huda ta
pozae moa na pauda na gua
sapu ta holu mae guadi pa seu?

⁷ Dotu! E Solomone tu bisa, ta paleke pa nana
habohabotwana sana,
ka onomo navulu puta tie varane si ene
turanana,
sari na nati varane pa doduruna sa popoa Izireli.

⁸ Doduru si tago vedara;
na varane ravutudi beto pa vinaripera.
Hopeke dia vedara pa kali dia,
va nama ni sari tinasuna pu hoke raza pana
boni.

⁹ E Solomone, sa banara, telena tavetia sa nana
ekekoana;
na huda pa Lebanoni tavete nia sa.

¹⁰ Sari dedegerena si ta pokoe siliva,
meke sa poko sapu ipi nia sa si tava sarie
qolo.

Sari tarabatu si na poko pepolo
sapu ta tigisi va leleana koari na vineki
Zerusalema.

¹¹ Gamu na vineki pa Zaione, mi vura mae,

mi dogoria sa baṅara Solomone; va sagea sa
sa nana toropae baṅara.
Asa sa toropae sapu va baṅara nia sa tinana,
koasa rane sapu varihaba se Solomone,
sa rane sapu qetuqetu hola nia sa bulona sa.

4

Sa Koreo

- ¹ Kei! Nake tolava si agoi, qua babaere!
Na leleamu hola tugo!
Sari matamu si gua rina kukuva koasa mua
poko paere isumata.
Sari kalumu si niu gua rina rovana qoti mu-
muhodi
pu gotolo gore koasa kali toqere pa Qileadi.
- ² Sari livomu si keoro guana rovana sipi tiqe ta
kotodi,
meke tiqe beto ta huve va via.
Sari kali vivi di si koa dia,
lopu keke sapu lopu koa.
- ³ Sari berumu si ziṅara va leleana;
sa ṅuzumu si doṅo lea pana zama si agoi.
Sari paparamu si ziṅara guana pomeqaraneti, pa
mudi poko paere isumata.
- ⁴ Sa ruamu si doṅo lea gua tugo sa vetu hake-
hakei te Devita,
pakui nana sari tina na tina lave,
doduru si na lave tadi na varane.
- ⁵ Sari karua susumu si guana karua tuna qazele,
na karua vivi tanisa kurukuru ṅame qazele
sapu korapa henahena dia koari na havoro
lili.
- ⁶ Sipu lopu ele kamo sa rane,
meke murimuri taloa sa huporo,

- si maqu sage la i sari karua botu toqere pu
  humaña lea guana oto huda moa,
  meke na vina uququ oto huda.
- 7 Na lua nigo kusui si agoi, qua babaere,
  loke vasi kisakisamu si goi!
- 8 Loaqu, luli taloa koa rau koari na toqere
  Lebanoni,
  mae, luli taloa koa rau pa Lebanoni.
Gore mae gua pa batu toqere Amana,
  panaulu pa Seni, sapu sa toqere Hemoni,
  koari na bae tadi na laione
  meke na toqetoqere tadi na leopardi.
- 9 Ele hikoa goi sa buloqu, agoi na qua babaere,
  na loaqu;
  ele hikoa goi sa buloqu
  koasa vasi kevena sa matamu,
  meke sa patu nedala pa mua pakupaku.
- 10 Agoi na loaqu na qua babaere, variva qetu hola
  sa mua tataru;
  sa mua tataru si linilini lea hola nia sa vaeni,
  sa lumu humaña lea koa goi si hola ni sari
  doduru pule!
- 11 Sari berumu, loaqu, si lomosodi guana namu
  zipale;
  sa meamu si guana koa ia meleke na kolo
  zipale.
Sari mua poko si humaña lea guana huda sida
  pa Lebanoni.
- 12 Loaqu, na qua babaere, agoi si guana inuma
  ta bara tukuna;
  na inuma tomena, meke na bukaha ta
  hukatana.
- 13 Sari mua linetelete si na inuma pomeqaraneti
  sinia na vuvua lomosodi,

meke na havoro naqarita meke na oela nadi*;

¹⁴ na humaņa lea tadi na havoro saparoni, na oela kalamusu, meke na huda sinamoni. Na oto huda moa si toqolo vasina meke na aloesi meke doduru lumu humaņa lea pule.

¹⁵ Agoi si na bukaha sapu va bobosia sa inuma, meke na tototolo kolo lomososo, sapu zoloro maena pa toqere Lebanoni.

Sa Vineki

¹⁶ Vanunu, agoi givusu togarauru, mu mae, agoi givusu pa kali gevasa! Mi givusu mae ia sa qua inuma, pude paleke vura nia sa humaņa lea tanisa. Va malumu mae ia sa qua babaere koasa nana inuma, mani va liņiliņi i sari na vuvua lomosodi.

5

Sa Koreo

¹ Qua babaere, qua lomososo, atu koa goi si rau koasa qua inuma; sari qua oto huda na lumu humaņa lea si ele vagi rau.

Meke ele henai rau sari qua namu zipale meke na kolo zipale; ele napoi rau sari qua vaeni meke meleke.

Sari na Barikaleqe pa Zerusalem

Mi hena, gamu mami baere, mi napo mia;

---

* **4:13** Sa oela nadi hie si kekenoņo sa oela humaņa lea sapu ta zoropo pa nenena Zisu. Mi doņo la pa Maka 14:3.

uve, napo va siṅi nia sa tataru!

Sa Kinera Vina Made

Sa Vineki

² Puta si arau ba sa buloqu si vaṅunu eko mo.

Avoso la! Sa qua babaere si korapa kikia;

zama si asa, “Loaqu, tukele mae koa rau,

qua kukuva leleamu hola.

Sa batuqu si va boboso ia na puni,

meke sa kaluqu si teteroko koasa rovu,” gua

si asa.

³ Ba ele va gore poko si arau;

vea, kaqu va sage pulei tu rau?

Ele nuzapi rau sari nenequ;

vea, kaqu va boni pulei tu rau?

⁴ Sa qua babaere si va nuḡuru mae ia sa limana

koasa sasada;

meke qetu hola si rau ke ta duṅa buloqu.

⁵ Gasa turu si rau pude tukele poni ia sa qua

babaere,

na lumu humaṅa lea si honi pa limaqu,

pa kakarutu limaqu si zoloro si asa,

totoso tuḡea rau sa roto koasa sasada.

⁶ Tukele ponia rau sa qua babaere,

ba sa qua babaere si ele taloa tu; ele ta luarae

nana tu.

Ta lotaṅa sa buloqu sapu taloa si asa!

Dono hata ia rau, ba lopu boka dogoria rau.

Titioke si rau, ba lopu olaṅa si asa.

⁷ Sari tie kopu pana boni si dogoro au

sipu korapa ene pa dia tinavete.

Seke au meke va bakora au rini;

vagi pani ia rini sa qua hade batu,

gua asa sari tie kopu pana boni.

⁸ Gamu na tudia vineki ri pa Zerusalemā, si tepa gamu rau,

pana dogoria gamu sa qua babaere:

Tozi nia sapu kulusu nia rau sa binalabalana sa.

Sari Barikaleqe pa Zerusalemā

⁹ Agoi sapu leleamu hola ni sari doduru vineki,
vea meke votikaena sa mua babaere koari
doduru pule?

Vea meke votikaena hola ni sa sari doduru,
ke kaqu garunu guni gami tu goi?

Na sa si ari laena nia sa?

Sa Vineki

¹⁰ Sa qua babaere si leleana meke toa va leana
tinina;

be manege puta tina tie koa ba kote bakala
vura nana.

¹¹ Sa isumatana si dono lea guana qolo;
sa kaluna si bogusu toa
meke muho guana pitikole.

¹² Sari matana si gua rina kukuva pa kali tototolo,
ta huve va keoro pa meleke,
meke tava garo gua rina patu nedala.

¹³ Sari paparana si leleadi guana inuma havoro
sapu va tivusu humanā lea.

Sari beruna si guana havoro lili
sapu boboso ia na lumu humanā lea.

¹⁴ Sari limana si ta tavetedi valeana guana qolo,
meke tava sarie patu buma nedaladi.

Sa tinina si memehē guana livo elopaniti
sapu kadakada patu nedala.

¹⁵ Sari nenena si gua rina dedegere patu mabolo,
na petapetala nenena si na qolo.

Sa kinehana sa si variva dogoro gua ri na toqere
pa Lebanoni,

na ululu gua rina huda sida.

- ¹⁶ Sa nuzuna si lomosō;
sari doduru ginuana sa si hiva betoni mo
arau.
Gamu na barikaleqe pa Zerusalema,
gua asa sa qua babaere.

6

Sari Barikaleqe pa Zerusalema

- ¹ Agoi sapu leleamu hola koari doduru vineki,
pavei la gua sa mua babaere?
Pavei ene la gua sa mua babaere,
pude mami hata toka nigo?

Sa Vineki

- ² Sa qua babaere si gore la koasa nana inuma,
vasina toqolo sari na naqarita humaṅa lea
pude ene dogori sari linetelete
meke pudiki vagi havoro lili vasina.
³ Arau si tanisa qua babaere meke sa qua
babaere si taqarau;
asa si la dogori sari na havoro lili.

Sa Kinera Vina Lima

Sa Koreo

- ⁴ Qua babaere, agoi si leleamu hola, gugua sa
popoa banara pa Tiriza,
tolavaemu hola, gugua sa vasileana pa
Zerusalema,
variva dogoro, gua rina varane meke sari dia
pitipiti.
⁵ Sari matamu si va keve va seu i koa rau;
na va kaleana ia rini qua binalabala.
Sari kalumu si niu gua rina rovana qoti mu-
muhodi
pu gotolo gore koasa kali toqere pa Qileadi.

- 6 Sari livomu si keoro guana rovana sipi,
sapu tiqe beto ta huve va via.
- Sari kali vivi si koa beto dia;
lopu keke sapu lopu koa.
- 7 Sari paparamu pa mudi poko paere isumata
si guana kukuru vua pomeqaraneti.
- 8 Kote koa dia si ka onomo navulu puta kalaho,
meke ka vesu navulu puta barikaleqe nab-
ulu,
meke na vineki vaquradi sapu lopu boka ta
nae;
- 9 ba sa qua kukuva si votikaena hola, loke vasi
kisakisana si asa,
sa tuna vineki ekei tanisa tinana,
sa katakikihi tanisa pu podona.
- Dogoria rina vineki si asa meke poza nia
tamanaena si asa;
sari na kalaho na barikaleqe nabulu ba va
lavatia.
- 10 Esei si hie, sapu malara mae guana
munumunu vaqasa,
bulebule guana sidara, nedala guana rimata,
meke variva dogoro gua rina tokele
pinopino?
- 11 Gore la si arau koasa qua hudahuda okete,
pude dogoria sa tinoqolo vaqura koasa
lolomo,
be ele liho sa vaeni,
babe ele havoro sa pomeqaraneti.
- 12 Sipu korapa gua si rau, si turanau sa qua
hiniva roro,

meke veko au gua rina totopili variperapa sapu
bebeno la pa vinariperapa.*

Sari Barikaleqe pa Zerusalem

¹³ Pule mae, pule mae, agoi na vineki pa Sulami;
pule mae, pude maqu dogoro igo.

Sa Koreo

Na vea ke hiva dono toto ia gamu sa vineki pa
Sulami,
kekenono gugua sa totošo pekapeka sari
na vineki pa kenudi rina qeto minate
variperapa?

7

Sa Koreo

¹ Tolavaena hola sari na nenemu koari na sadolo,
agoi na tuna vineki sa banara!

Sari pudapuda labedi tamugoi si gua rina patu
nedala,
guana tinavete tadi na tie matazona.

² Sa dokemu pa tiamu si ta tavetena va leana,
guana kapa sapu sinia na vaeni ta henina.

Pa hubi tiamu si guana botu bereti
sapu vari kali nia na havoro lili.

³ Sari karua susumu si guari na karua tuna dia,
na karua vivi tanisa kurukuru qazele.

⁴ Sa ruamu si guana vetu ululu keorona sapu ta
tavetena pa livo elopaniti.

Sari matamu si gua rina kopi pa Hesiboni,
pa kali sasadana sa goba pa Bati Rabimi.

Sa isumu si guana vetu ululu pa Lebanoni,
vasina koa sari tie kopu meke tiro karovo la
pa Damasikasi.

---

* **6:12** Sa vesi hie si lopu bakala pa zinama Hiburu.

- ⁵ Sa batumu si na mua toropae baṅara,
ululu gugua sa toqere Kameli.
Sari kalu gele tamugoi si muho meke nedala;
na baṅara ba boka saputu vagia sa.
- ⁶ Kei! Nake bulebule meke leleamu hola si agoi!
Agoi qua tataru, agoi poni nau qinetuqetu si
arau!
- ⁷ Sa tinimu si guana huda manioko,
meke sari susumu si guana karua vua man-
ioko.
- ⁸ Zama si rau, “Maqu haele ia sa manioko;
maqu taṅini vagi sari na vuana.”
Sari susumu si madi gua rina katakata qurepi.
Sa siniṅo tamugoi si humaṅa lea guana apolo,
- ⁹ meke sa ṅuzumu si guana vaeni ta tavete va
leanana.

Sa Vineki

- Mani totolo la sa vaeni koasa qua babaere,
gotolo hola ni sa sari beruna na livona.
- ¹⁰ Arau si tanisa qua babaere,
meke sa nana hiniva si arau mo.
- ¹¹ Mae, qua babaere, mada la pa kali popoa,
mada la va hola boṅi koari na vasileana
hitekedi.
- ¹² Mada topue vaqavaqasa la koasa inuma vaeni
pude mada dogoria be ele liho sari na vaeni,
babe ele pelara sari havorodi,
meke be ele havoro sa pomeqaraneti.
Vasina kote vatu nia rau sa qua tataru koa goi.
- ¹³ Sari karoso madariki* si tivusu humaṅa lea,
meke sari vuvua lomosodi si pa nada sasada,

---

* **7:13** Sa karoso madariki si va ṅiṅira ia sa binalabala tanisa barikaleqe, pude va gavoro koburu. Mi tiro la pa Zen 30:14.

sari vua vaquradi meke vua koadi,
sapu va naqiti ponigo rau si agoi, qua
babaere.

8

Sa Vineki

- ¹ Kei! Be na tasiq̄u koreo mo si agoi,
sapu susu koasa tinaqu!
Si, be dogorigo rau pa sada,
si kote atu n̄aza igo rau,
meke loke tie kote zamani gita.
- ² Kote turana igo rau,
meke la pa vetu tanisa tinaqu,
asa pu va tumatumae au.
Kote ponigo vaeni rau, sapu tava lomosona, pude
napoa;
napoa sa kolo lomosoto tadi na qua pome-
qaraneti.
- ³ Sa kali lima gedena si pa kauru batuqu,
meke sa lima mataona si va n̄aza nau sa.
- ⁴ Gamu na tudia vineki ri pa Zerusalem̄a, si tepa
gamu rau:
Mi zama tokotokoro
pude lopu okoro nia sa puta turana koreo
osolae kamo atu sa mia totošo varihaba.*

Sa Kinera Vina Onomo Sari Barikaleqe pa Zerusalem̄a

- ⁵ Esei si mae gua pa qega sana,
sapu kalavarae la koasa nana babaere?

Sa Vineki

Va vanunu igo rau pa kauruna sa huda apolo;
vasina pu podo igo sa tinamu,

---

* **8:4** Mi tiroa sa vina bakala pa vesi 2:7 pa hubina elo pepa.

pa tinasigiti nomana meke podo igo sa.
6 Mu kuberia pozaqu koasa bulomu,
guana vinagilagila pa limamu sapu tamugoi si
rau;
ura sa tataru si niñira hola guana minate,
meke sa kono tanisa si nabu guana lovu.
Boka sulu guana nika huruñuna,
guana keke nika lavata.

7 Na kolo lopu kote boka va matea sa tataru;
sari na ovuku lopu kote boka kuzu ia.
Be keke tie hiva holua sa tataru,
pa doduruna sa tinagotago pa nana vetu
ba kote ta kilu mo sa nana tinepa.

Sari Tasina Koreo sa Vineki

8 Gita si koa nana si keke tasida vineki mudina,
meke sari susuna si tiqe totu mo.

Na sa kote tavete ponía gita sa tasida vineki
pana mae tepa ia rini pude varihaba?

9 Be guana na gobagoba si asa,
si na vetu hakehakei ululuna, sapu tale tava
sarie siliva, si kote tavete ponía gita pude
va leleania.

Ba be na sasada si asa,
si kote bara nia gita koari na huda sida pude
kopu totoko nia.

Sa Vineki

10 Arau si na gobagoba,
meke sari susuqu si gua rina vetu hakehakei.

Gua asa ke pa matana sa qua babaere
si paleke mae inavoso leana si arau koasa.

11 E Solomone si koa nana keke nana inuma
vaeni pa Beolo Hamoni,
sapu va kopu nia tie sa pude va vura nia poata.
Hopeke tie si kote tabaria keke tina poata siliva,

koari na laedi rina vuvua koasa vaeni.
¹² Ba sa qua inuma vaeni si qua telequ, qua pude
lalae eke nia;
kei Solomone, tamugoi sari keke tina poata siliva,
meke karua gogoto si tadi na tie kopu inuma.

Sa Koreo

¹³ Agoi pu koa koari na inuma,
turaṅae koari na mua baere pu kopu nigo,
oqu avoso hola ia sa mamalainimu.

Sa Vineki

¹⁴ Aria, mae, qua babaere,
mu haḡala mae guana kurukuru ḡazele,
babe na kurukuru dia vaḡurana
koari na toḡetoḡere koa i na havoro huṁaṅa
lea.

Buka Hope
The Holy Bible in the Roviana language of the
Solomon Islands
Buk Baibel long langguis Roviana long Solomon
Islands

copyright © 2016 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Roviana

Translation by: SITAG

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-11-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 13 Dec 2023

2a5324ac-61e8-5e5b-b226-f3d15850d7c5